

การทำลายเหยื่อของแมลงข้างปิกไส

แมลงข้างปิกไสใช้กรรมที่ไค้งยาวยื่นจับเหยื่อและดูดกินของเหลวภายในจนเหยื่อตาย ส่วนตัวเต็มวัยกินน้ำหวานเป็นอาหาร ตัวอ่อนและเต็มวัยไม่ทำลายพืช นับเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีในสภาพไร้ได้

การเลี้ยงเพิ่มปริมาณแมลงข้างปิกไส

เก็บตัวหนอนแมลงข้างปิกไสจากธรรมชาติแยกเลี้ยงในกล่องพลาสติกใสขนาด 5.5x7.5x3.2 ซม. 50 ตัว/กล่อง ให้เพลี้ยอ่อนหรือเพลี้ยแป้ง หรือไข่ฝี่เลี้ยงข้าวสารเป็นอาหารตัวหนอน เมื่อตัวหนอนแมลงข้างปิกไสเจริญเป็นดักแด้ แยกเลี้ยงในกล่องพลาสติกใสเมื่อดักแด้ฟักเป็นตัวเต็มวัยแยกเลี้ยงในกล่องพลาสติกใสจำนวน 100 ตัว ให้อาหารตัวเต็มวัยแมลงข้างปิกไสด้วยน้ำผึ้งผสมยีสต์ ในอัตราส่วน 1:1 เมื่อตัวเต็มวัยวางไข่เก็บรวบรวมไข่แมลงข้างปิกไสใส่ในกล่องพลาสติกใสกลม ด้วยการใช้กรรไกรตัดก้านไข่แมลงข้างปิกไส และนำไปเลี้ยงเพิ่มปริมาณแมลงข้างปิกไสต่อไป

วิธีการปล่อยแมลงข้างปิกไส

นำแมลงข้างปิกไสปล่อยในแปลงปลูกที่มีการระบาดของแมลงศัตรูพืชนานาเล็ก โดยสามารถปล่อยแมลงข้างปิกไสได้ทุกระยะ ระยะที่เหมาะสมคือ ระยะตัวหนอนและปล่อยในเวลาที่ไม่ร้อนจัด เช่น ตอนเย็นเป็นต้น โดยนำตัวหนอนหรือไข่ใส่ในภาชนะ เช่น กรวยกระดาษหรือกล่องพลาสติก แล้วแขวนหรือวางไว้บนหรือใต้ต้นพืช

อัตราการปล่อยแมลงข้างปิกไส

อัตราการปล่อยขึ้นอยู่กับปริมาณของศัตรูพืช ถ้าพบศัตรูพืชมีปริมาณน้อย ปล่อยตัวหนอนแมลงข้างปิกไสอัตรา 100-200 ตัว/ไร่ ในพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและไม้ดอก แต่ถ้าศัตรูพืชมีปริมาณสูง ปล่อยตัวหนอนแมลงข้างปิกไสในอัตรา 1,000-2,000 ตัว/ไร่ ในพืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและไม้ดอก และปล่อยเพิ่มเติมหากพบว่าศัตรูพืชมีจำนวนเพิ่มขึ้น

กรวยกระดาษใส
หรือหมอนเมลง
ข้างปิกไส

แมลงข้างปิกไส (Green lacewings)

Mallada basalis (Walker)

ศูนย์วิจัยควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธีแห่งชาติ
ภาควิชาออกเฉียงเหนือดอนบน มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตู้ ปณ. 181

มหาวิทยาลัยขอนแก่น 40002

จังหวัดขอนแก่น

โทรศัพท์/โทรสาร 0-4334-3055

e-mail: nbcrc@kku.ac.th

<http://home.kku.ac.th/nbcrc/nbcrcckku/index.html>

กันยายน 2551

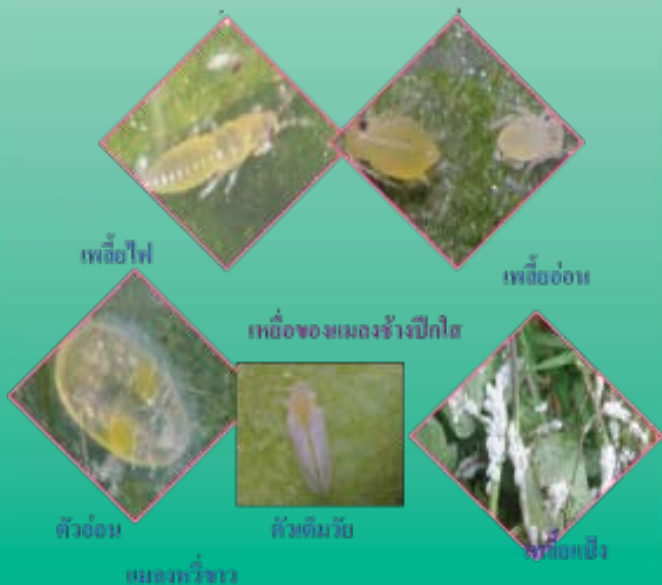
แมลงข้างปิกไล (Green lacewings)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Mallada basalis* (Walker)

ความสำคัญ

แมลงข้างปิกไล เป็นแมลงตัวห้ำ อยู่ในวงศ์ Chrysopidae อันดับ Neuroptera มีประโยชน์ในการช่วยกำจัดศัตรูพืชที่มีขนาดเล็ก ได้แก่ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ตัวอ่อนแมลงหริ่งขาว ไข่หนอนศัตรูพืช เป็นต้น

วงจรชีวิตแมลงข้างปิกไล

รูปร่างลักษณะและชีววิทยา

ไข่ ไข่วางเป็นกลุ่มหรือฟองเดี่ยวๆ มีก้านชูสีขาว โสคล้ายเส้นด้าย ลักษณะไข่รูปร่างยาวรี สีเขียวอ่อน เมื่อวางใหม่ๆ เมื่อใกล้ฟักจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล

ตัวหนอน ลำตัวสีน้ำตาลอ่อน และเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น บริเวณด้านบนและด้านข้างของปล้องอกและปล้องท้อง มีเส้นขนจำนวนมาก เพื่อเป็นที่ยึดเกาะของเศษซากอาหารและขยะ ตัวหนอนมีพฤติกรรมเป็นตัวห้ำ เมื่อทำลายเหยื่อแล้วจะนำเศษซากของเหยื่อขึ้นไปไว้ด้านบนลำตัว ระยะตัวหนอนมี 3 ระยะ

ดักแด้ รูปร่างกลม ตัวหนอนวัย 3 สร้างเส้นใยสีขาวปกคลุมลำตัวแล้วเข้าดักแด้อยู่ภายใน และมีเศษขยะปกคลุมอยู่ด้านบน มักเข้าดักแด้ติดกับใบพืช

ตัวเต็มวัย ลำตัวสีเขียวอ่อน ตาสีทองอมแดง หนวดเรียวยาว ปีกสีเขียวอ่อนใส เห็นเส้นปีกชัดเจน ขนาดเกือบเท่ากันทั้ง 4 ปีก เมื่อเกาะนิ่งปีกจะแนบ ลำตัวคล้ายรูปหลังคา ตัวเมียมีขนาดลำตัวใหญ่กว่าตัวผู้ ตัวเมียสามารถวางไข่ 418-552 ฟอง